

”GUDS ORD BÄR ICKE BOJOR” 2 Tim. 2:9

NORDISK ÖSTMISSION

NR 2

JUNI 2011

ÅRG 48

Volontärer och andra vid seminariet i Osatovo, Ukraina. Foto: Sanni Elina Nurmi

Betraktelse:

Sammandrag av predikan vid årsmötet i Fjärås.

Text: Apostlagärningarna 4:1-12 (hämtad från Femte söndagen i fastan, passionsöndagen).

Mission och passion

Mission och passion hör samman, vilket blir tydligt genom det under, som Petrus fick vara redskap för. När den från barndomen förlamade mannen blir helad och börjar springa omkring i jublande glädje väcker det en enorm uppmärksamhet. Petrus får möjlighet att hålla en stark missionspredikan om omvändelse och förnyelse. Den leder till att flera tusen omvänder sig till tro på Jesus.

Myndigheterna griper Petrus för att stoppa missionen. Men mission låter sig inte stoppas. Den bärs av stark övertygelse om Jesus. Missionens DNA är, som någon sagt, Joh 3:16: ”Så älskade Gud världen att ha utgav sin enfödde son...”. Mission är det välsignade budskapet om Jesus vår Frälsare, som dött för oss och våra synder, som uppstått och nu evigt lever. Han verkar alltså idag. När mission ifrågasätts är vi glada att tillsammans med andra, t ex META, ELM-BV, EFS få hålla fast vid och levandegöra evangeliet om Jesus. Mission kan vara mycket, både människorätt, befrielse, diakoni och nödhjälp, men måste hela tiden ha sin grund i Jesus som världen Frälsare. Vi vill hjälpa till att bygga församlingar, men också stödja dia-

konalt arbete bland barn och gamla samt sända hjälptranporter. A och O förblir att Jesus är Herre och Frälsare och det är huvudangelägenheten.

För Petrus blev det inte bara framgångsrik mission utan passionen följde direkt. Ställd inför rätta hotades han och man försökte tysta honom så som det ofta sker idag med kristna i många länder. Passionen – lidandet för Jesu Kristi skull, följer många kristna som en skugga. Låt oss komma ihåg alla kristna som fångslas och mördas i dag på många håll i världen. Vi måste hålla bönen för den lidande kyrkan levande ibland oss. Kyrkor bränns, människor torteras till döds för en enda orsak: de följer Jesus Kristus och gör honom levande genom sin blotta tillvaro.

Men är det rätt att missionera i länder som gör allt för att stoppa kristen mission? Vad skulle hänt om Paulus när han blev stenad i Lystra och låg till synes död, hade rest sig och sagt: ”Nu får det vara nog, nu åker vi hem till Antiokia och ägnar oss åt Guds Ord. Här får dom klara sig själva bäst de kan.” Nej, han reste sig och fortsatte sin kallelse som missionär ända till Rom och martyrdöden. Mission har också betydelse av starkt

engagemang, en lidelse. De första missionärerna från Sverige for till Afrika med stort engagemang. Ingen av dem kom tillbaka, alla dog efter några år. Vi behöver bäras av ett innerligt engagemang – passion – för vårt arbete! Vi vet också att våra många understödjare har just denna innerliga kärlek till att evangelium skall bäras ut och att Jesus skall bli bekänd som den ende Frälsaren. Petrus svarade på hotet med orden: ”Vi kan inte låta bli att tala om vad vi har sett och hört.”

Den gången blev apostlarna frisläpp-

ta. När de kom tillbaka till församlingen fann de den inte skakande av rädsla utan i stark bön och Herren gav sitt gensvar: ”När de hade slutat att bedja skakades platsen där de var församlade och de blev alla uppfyllda av den helige Ande.” *Hos ingen annan finns frälsningen. Inte heller finns det under himlen något annat namn, som givits åt människor, genom vilket vi blir frälsta* (Apg. 4:12). När vi bekänner Herren inför världen kommer Han att bekänna sig till oss! Amen.

B W

Ordförandens spalt

Vårt årsmöte i år fokuserade på Moldavien, ett för de flesta okänt land i Östeuropa. Huvudtalare var Per Bergene Holm från NLL i Norge. Vi har samarbetat med Per under många år och han känner mycket väl till förhållanden i Moldavien eftersom han har varit där ett 30-talet gånger. Denna kunskap fick han nu möjlighet att förmedla till oss. Hans föredrag återfinns på annan plats i detta nummer. Det är mycket värdefullt att vid våra årsmöten kunna erbjuda dessa glimtar från NÖ:s verksamhet. För mig är det extra värdefullt eftersom jag i allmänhet får möjlighet till djupare samtal med den inbjudna gästen. I detta fall ägnades en del av fredagskvällen till sådana samtal.

Årsmöten innebär också val. Styrelseledamöter i NÖ väljs på 3 år vilket innebär att det oftast är 3-4 personer som står till omval. I år hade Anna-Karin Niklasson bett att få avgå i styrelsen av personliga skäl. Jag vill gärna tacka Anna-Karin för hennes engagemang för Nordisk Östmission och samtidigt hälsa hennes ersättare Ingrid Lindblom Ljungstrand välkommen som ny ledamot av styrelsen.

Under våren har vi i styrelsen beslutat att genomföra ett nytt översättningsprojekt till ryska som vi hoppas skall bli till stor välsignelse. Vår översättare Valerij Volodin har inlett översättningen av Martin Luthers hus-

postilla. Så vitt vi har kunnat förstå har den aldrig tidigare varit översatt till ryska. Översättningen flyter på bra och har nu kommit halvvägs. Vi har valt att genomföra översättningen huvudsakligen från den svenska översättningen, väl medvetna om att det kan kritiseras. Men för oss har det viktigaste varit att ha en översättare som vi har förtroende för. För denna sorts texter är det viktigare att man är väl insatt i de teologiska idéerna och i det samtida ryska språket, än att man får exakt samma språkuttryck som grundtexten. Detta betyder inte att vi bara kommer att vara beroende av den svenska utgåvan. Vi tittar också på de tyska utgåvorna. Även för mig har det här varit ett spännande projekt där jag själv har fått sätta mig in i många intressanta frågor. Vi kommer inte helt att följa den svenska texten som ju har sina anpassningar till svenska förhållanden. T.ex. har den moderna svenska översättningen ingen predikan på Skärtorsdagen. Istället har man lagt Luthers skärtorsdagspredikan på Palmsöndagen. I den ryska utgåvan kommer Luthers

skärtorsdagspredikan också att återfinnas på Skärtorsdagen. Sannolikt kommer det däremot inte att finnas någon predikan på Annandag Påsk eftersom det inte behövs i det ryska sammanhanget. Den ryska utgåvan kommer förutom en nyskrivet förord också att få med Luthers egna förord till Veit Dietrichs utgåva av huspostillan.

Det kommer säkert att bli tillfälle att återkomma till detta projekt. Speciellt roligt är det att den Ingermanländska kyrkan i år firar att det är 400 år sedan lutherdomen kom till Ryssland. (Det visste vi dock inte när vi beslutade om projektet.) Dessutom har generalsekreteraren i den Ingermanländska kyrkan Alexander Prilutskij (andre mannen i kyrkan efter biskopen) erbjudit sig att skriva förord till utgåvan. På så sätt kommer ju denna utgåva av Luthers huspostilla att få en helt annan ställning i kyrkan än om det bara var Nordisk Östmission som stod för förordet.

Martin Wihlberg

Årsmötet 2011

Årets årsmöte ägde rum i Fjärås församlingshem i Norra Halland den 9 april. Det började redan klockan 10 med en inledningsgudstjänst. Bengt Westholm predikade (se ett sammandrag som betraktelse på sidan 2-3). Psalmerna var 137, 416, 700:1 samt

17. Anders Eliasson hade altartjänst och Fjärås församlings organist Kerstin Odeberg spelade. Efter det följande samkvämet fick vi höra ett intressant missionsföredrag av den norske bibelskolerektorn Per Bergene Holm från Kvelde. Bibelskolan

där han arbetar ligger dock i Fossnes. Han talade på norska, men hans manuskript har vi översatt, så att du kan läsa det i detta nummer. Per har själv besökt Moldavien ett stort antal gånger, bl.a. som förkunnare.

Vid årsmötet skedde ett nyval av styrelseledamot. Anna-Karin Niklasson, som av familjeskäl bett att få sluta i förtid, ersattes av Ingrid Lindblom Ljungstrand. Dessutom omvaldes Chester Åhsberg, Bert-Åke Samuelsson och Simeon Appell.

Alla fyra har en mandatperiod på tre år. Likaledes omvaldes ordförande, revisorer och valberedning, dock på ett år. Verksamhetsberättelsen (se på annan plats i tidningen) och bokslut (sammandrag finns i detta nummer) föredrogs och styrelsen beviljades ansvarsfrihet.

Årsmötet avslutades med en andakt av Simeon Appell och vi sjöng till slut psalmen 45.

Anders Eliasson

Per Bergene Holm:

Lutherdomen i Moldavien förr och nu

Per Bergene Holm höll ett uppskattat missionsföredrag om Moldavien på vårt årsmöte. Det hölls på hans modersmål norska. Här kommer en översättning av hans manuskript, som dock kan avvika något från den muntliga framställningen.

1. Tyska lutheraner med en säregen historia

Den 5 juli 1999 registrerades den lutherska kyrkan i Moldavien offentligt hos landets myndigheter. Den uppstod inte som en följd av mission från väst efter murens fall, utan grundades av lokala lutherska kristna. De flesta av dessa kom från lutherska familjer, som hade bott i det tidigare Sovjet eller i Ryssland i mer än 200 år. Vi känner dem helst under namnet volgatyskarna, då de flesta av dem har varit bosatta i Volgaområdet. Många av dem har emellertid varit bosatta på Krim, i Ukraina och i Bessarabien (Moldavien).

Katarina II

Under Katarina II:s regeringstid (1762-1796) öppnades Ryssland för nybyggare från väst. Ryssarna hade stora obrukade landområden längs Volgas nedre lopp. Under det adertonde århundradets sista årtionden drev ryssarna bort turkarna från Ukraina, Krim och Bessarabien. Det uppstod då behov av att befolka dessa områden och ta den fruktbara jorden i bruk.

Katarina, som själv var av tysk börd, utfärdade ett dekret som gav privilegier till dem som invandrade till

dessa landområden. Privilegierna skulle också gälla efterkommande för all framtid. Bland annat fick alla som invandrade rätten till fri religionsutövning. På den tiden var det inte så enkelt i alla delar av Europa. Katarinas dekret ledde till en ström av tyska, men också svenska och schweiziska invandrare, inte minst sådana som var religiöst undertryckta i sina hemländer (lutheraner, herrnhutare och mennoniter).

Särskilt många tyskar, i huvudsak lutheraner från katolska furstendömen, invandrade under tiden från 1762 till 1858. Många av dem bosatte sig i Volgaområdet, men från omkring 1800 också på Krim, i Ukraina och i dåvarande Bessarabien (Moldavien). De lutherska nybyggarna hade lokalt självstyre, och skapade sina egna samhällen med kyrkor, skolor, sjukhus o.s.v.

Privilegierna upphävs

Senare på 1800-talet blev situationen för nybyggarna besvärligare. År 1861 upphävdes livegenskapen i Ryssland, men även om de livegna i teorin blev fria, så var det få som kunde nyttja denna frihet i praktiken. De ägde inte jord, och hade inga andra resurser, genom vilka de kunde skaffa sig levebröd. Många fann likväl en fristad hos nybyggarna (kolonisterna). Där var samhället annorlunda, och det var lättare att ta sig ur ofriheten. För att motverka denna utveckling tog tsar Alexander II 1871 bort nybyggarnas privilegier, och försökte förryska dem. Myndig-

heterna krävde att nybyggarna skulle bli ryska medborgare med de plikter som detta förde med sig, bland annat militärtjänst och skattskyldighet.

Nybyggarna önskade inte vara ryssar, och hade inte något förhållande till den ryska staten. Allra minst hade de en önskan om att tjänstgöra i den ryska armén. Det hade ju lovats frihet från allt detta. Men nu kunde de ha varken egendom eller driva företag utan medborgarskap, och religionsfriheten inskränktes också starkt. I skolorna förbjöds undervisning på tyska, och allt lokalt självstyre togs bort.

Många av nybyggarna ville inte mista sin frihet, och utvandrade därför till Amerika; de flesta till Nord-Dakota. Men många stannade också i Ryssland. År 1914 fanns det fortsatt över 200 kolonier med en befolkning på 60 000 av tysk härkomst, utöver rumäner, ukrainare och ryssar.

Sovjettiden

Trots att de etniska tyskarna tjänstgjorde i den ryska armén under första världskriget, sågs tyskarna som grupp som spioner och sabotörer. Tyska språket förbjöds i skolor och kyrkor, och tyska tidningar förbjöds. Många tyskar förvisades till Sibirien för "brott mot staten".

Den kommunistiska revolutionen och Sovjetunionens etablering gjorde inte situationen bättre. Under de laglösa förhållanden som följde blev många tyskar offer både för mobbens härlningar och lokala kommunisters övergrepp. Många av de lutherska kyr-

korna förstördes eller konfiskerades av staten, tillsammans med mycket av församlingarnas egendom. Präster som öppet predikade mot kommunismen fängslades eller dödades. Nybyggarna hade gärna en antikomunistisk inställning, och många fick problem på grund av detta, särskilt i områden med nitälskande partimedlemmar. Man såg de tyska kolonisterna som ett hot, utöver det att ägare av enskild egendom var parasiter i det kommunistiska systemet.

I samband med den ryska revolutionen beslöt det lokala landsrådet i Bessarabien att man skulle knytas till Rumänien, men de kommunistiska styrkorna lyckades få kontroll över den del av landet som låg öster om floden Dnjestr. Det kyrilliska alfabetet togs i bruk för att försvaga banden till Rumänien, och en medveten förryskning på 1930 hade samma syfte. Molotov-Ribbentrop-pakten 1939 innebar att ryssarna återigen skulle få kontroll över hela Bessarabien, och 1940 ockuperade Sovjet Bessarabien. Den sydliga delen av landet gjordes emellertid till en del av Ukraina, ett led i en medveten ”söndra-och-härska-strategi”. Rumänien ställde sig på den tyska sidan, och återvann landet 1941, men i freden i Paris 1944 gavs landet till Sovjet för gott. År 1944 grundades den Moldaviska socialistiska republiken. Under tiden som följde ströks varje nationell identitet och kultur, och förryskningen blev ändå starkare.

Under Andra världskriget blev Tyskland och Sovjet återigen fiender.

Allredan innan kriget bröt ut, den 22 juni 1941, förberedde de sovjetiska myndigheterna deportation av alla etniska tyskar. Den 2 augusti 1941 bestämdes det att alla i Sovjetunionens europeiska delar bosatta tyskättade skulle tvångsflyttas till Sibirien. De måste lämna all sin egendom, och fick bara bära med sig 2 kg var i bagage. Det övrig konfiskerades av staten för all framtid. Om de gjorde motstånd eller inte fann sig i deportationen utan protester, dödades de eller fängslades för ”brott mot staten”. För resten av livet följde denna paragraf både dem själva och deras efterkommande. Ännu idag måste tyskarna, t.ex. i Transnistrien i Moldavien vid inträde i skolor eller i militärtjänsten, svara på frågor om någon i deras släkt har varit fängslad enligt denna paragraf. Då är du redan från början att betrakta som en antikommunist och en potentiell spion. (En sådan tysk-luthersk yngling från den lutherska församlingen i Tiraspol fick i slutet av 90-talet strupen delvis avskuren av sina militära rumskamerater. Han blev funnen om morgonen i en blodpöl och fördes till sjukhus. Familjen fick besked om att han skulle anklagas för desertering om han överlevde. Dog han, var saken ute ur världen.)

I Sibirien splittrades familjerna och de blandades med många andra nationaliteter. De förlorade kontakten med sin kultur och sitt språk, och fråntogs möjligheten att undervisa sina barn i tyska och uppfostra dem i sin egen tro. Efter kriget måste

tyskarna fortsatt bo i Sibirien, men från 1958 fick de efterhand lov att flytta till andra ställen, men bara till de mest underutvecklade platserna i Sovjet. Många önskade självklart att flytta ”hem” till de tidigare nybyggna, men de fann sina hus och egendomar ockuperade av andra. Och myndigheterna i de tidigare sovjetrepublikerna har intill denna dag inte givit den tyska befolkningen någon som helst ersättning, varken för egendomen som framtogs dem, eller för de lidanden de utsattes för i Sibirien under andra världskriget och den efterföljande tiden.

Dagens situation

Även om Sovjetunionens fall, glasnost och perestrojka, ledde till större frihet för befolkningen i de tidigare sovjetrepublikerna, så upplever den tyska befolkningen inte någon större skillnad. På många sätt upplever de i likhet med judarna att situationen på enskilda områden har blivit värre. De är ett slags paria-kast som är offer för gatans rätt och korruperade myndigheter med liten respekt för mänskliga rättigheter och rättssäkerhet.

Boris Moser, son till Vladimir Moser, pastor i den lutherska kyrkan, har fått uppleva något av detta på kroppen. Han fängslades hösten 2008 anklagad för ekonomisk brottslighet. Efter timslånga förhör under förhållanden som gjorde att han trodde att hans sista timma var kommen, skrev han under de falska anklagelserna. Föräldrarna sålde allt han hade och tog

lån för att betala böterna, men mötte bara större och större krav. Efterhand fick de god advokathjälp, och saken fördes ända till Strasbourg. Där har domen ”orättfärdig strafförföljelse m.m” fällts. Boris Moser är frisläppt, men är inte frikänd, och inget av allt det han har fråntagits, har lämnats tillbaka.

I likhet med många judar, har många av tysk härkomst utvandrat de senaste åren. De flesta åker till Tyskland eller USA. Sedan 1991 har mer än två miljoner etniska tyskar utvandrat till Tyskland från de tidigare sovjetrepublikerna. Men alla kan inte utvandra, och några önskar också stanna kvar. Det är inte bara att sticka från problemen.

Med glasnost och perestrojka upplöstes Sovjetunionen. Sommaren 1990 förklarade den moldaviska republiken sig självständig. Redan året före hade moldaviska (en rumänsk dialekt), blivit officiellt språk, och det latinska alfabetet återinfördes. För en del var detta bara ett steg på vägen mot återförening med Rumänien, medan andra önskar förbli en självständig republik. Dessa spänningar fortsätter att finnas under ytan på allt som sker politiskt i Moldavien.

Transnistrien (Trans-Dnjestr)

I den östliga delen av Moldavien, området öster om floden Dnjestr, är det betydligt fler ryssar och ukrainare. De talar inte moldaviska, använder inte latinska bokstäver och önskar inte vara en minoritet i en ny

”rumänsk” republik. Därför utbröt det inbördeskrig i Moldavien våren 1992, i vilket halvmilitära ryska styrkor från Transnistrien stred mot den moldaviska hären. Den ryska armén, som var stationerad i Transnistrien, gick in på den ryska befolkningens sida. Moldaviens president och Boris Jeltsin slöt ett avtal som fick slut på kriget, men konflikten är fortfarande inte löst.

Officiellt är Moldavien en stat, men i verkligheten är landet delat i två. Den västliga delen har öppnat fönstret mot väst och går åt det hållet. Den

östliga delen, Transnistrien, är på många sätt fortfarande som en rysk republik. Ryska styrkor vaktar gränsen mot väst, och utbrytarrepubliken kan bara bestå i kraft av att Ryssland tillåter det och finansierar det. Landet är beroende av gas från Ryssland, och det sitter ryssar på de flesta betydande ställningarna i landet. En stark maffia, som infiltrerar både den privata och den statliga maktapparaten, är tillsammans med en utbredd korruption ända upp i regeringen, karaktäristiska drag i den politiska situationen.

2. Den lutherska kyrkan i Moldavien

I Moldavien

Alla de lutherska kyrkorna stängdes av kommunisterna 1944. Kyrkans egendomar, kyrkor och skolor konfiskerades av staten och togs i bruk för andra ändamål. De flesta av de lutherska pastorerna mördades. Att samlas till möten förbjöds, och det var förbjudet att ha en Bibel hemma. Medans myndigheterna såg mer igenom fingrarna med baptisternas mötesverksamhet, var det helt andra villkor som rådde för de lutherska kristna (som ju för det mesta också var tyskar, och potentiella spioner m.m.). Därför blev det för det mesta de lutherska mödrarna som tog sig an uppfostran av de egna barnen. Barnen döptes hemma, och undervisades hemma. Annars fanns det litet eller ingenting av möten och samlingar. Bibeln lästes i smyg, så vitt man

hade en. Först i och med Gorbatjovs glasnost och Sovjetunionens fall lätades restriktionerna.

Vladimir Moser är efterkommande efter en tysk katolsk familj som invandrade till Krim 1804, tillsammans med lutherska nybyggare. Familjen konverterade snart till lutherdomen, och Moser är själv både döpt och undervisad i luthersk tro. Från början av 1990-talet började Vladimir Moser att hålla kristna möten i sitt hem i Tiraspol, huvudstaden i utbrytarrepubliken Transnistrien. Han fick hjälp av Viktor Gräfenstein i Odessa, och Gräfenstein installerade med tiden Moser som predikant i den lutherska församlingen i Tiraspol.

Till att börja med var det bara hans egen familj och en annan tysk luthersk familj som samlades, men efterhand växte församlingen, och det

uppstod ett behov av större lokaler. Då visade det sig att de kommunistiska restriktionerna fortfarande gällde i Transnistrien. Efter att ha hyrt en offentlig lokal en tid, kastades de ut. Ett brev från de styrande till de lokala myndigheterna gjorde det klart att det inte var tillåtet att samlas till kristna möten i offentliga lokaler. Medan både baptister, adventister och katoliker kan samlas utan problem, så har de lutherska kristna fortsatt det extra besvärligt.

Moser ansökte 1994 om att få registrera en luthersk församling i Tiraspol. Önskan var först och främst att erkännas som en luthersk kyrka, och därigenom få bestämda rättigheter, först och främst att kunna samlas öppet på ett lagligt sätt. Den 19 juli 1994 registrerades den första församlingen officiellt under namnet "Den evangelisk-lutherska församlingen i Tiraspol".

För att få registrera en egen luthersk kyrka i Moldavien, måste kyrkan emellertid ha underskrifter från fem olika ställen i landet, där kyrkan har stöd.

Myndigheterna ville först att kyrkan skulle registrera sig under baptisterna. De var var nog rädda för att den lutherska kyrkan skulle komma att göra anspråk både på byggnader och egendom som tillhört den tidigare lutherska kyrkan i landet. Myndigheterna motarbetar därför också varje försök att få tillgång till arkiven från tiden före kriget, i vilka de tyska familjerna och de lutherska kristna kan hitta dokumentation, som sedan kan brukas för att kräva tillbaka de-

ras rättmätiga egendom, både enskilt, och på den lutherska kyrkans vägnar. Det var också ett krav att kyrkan skulle ha sin egen biskop, något som gjorde att Moser måste titulera sig superintendent i registreringsformuläret. Detta missförstods av Gräfenstein i Odessa, som fick höra genom andra att Moser hade gjort sig själv till biskop. Han reagerade kraftigt på detta, då han ansåg församlingen i Tiraspol vara en av hans församlingar. Han såg det som en skismatiskt brytning, och det knöts en mycket beklaglig konflikt till detta. Tyvärr har såren från den striden inte ännu helt bilagts.

Kontakt med Norge

Våren 1999 fick Vladimirs hustru, Natalia, åka till Norge för att ha en utställning av broderier. Sonen Boris (då 22 år) var med som tolk (engelska). Under tiden de var i Norge försökte de få kontakt med lutherska kristna, och efter en tid hittade de till ett möte på Bibelskolan på Fossnes. Här kände de sig hemma, och kontakt upprättades. Bägge två gick på bibelskolan 1999/2000.

De förmedlade också önskan om kontakt från den lutherska kyrkan i Moldavien, och i november 1999 åkte Per Bergene Holm, rektor vid bibelskolan, till Moldavien för att besöka församlingen i Tiraspol. Besöket ordnades som en vanlig mötesvecka. Predikningarna hade Natalia och Boris Moser på förhand översatt till ryska, något som underlättade Vladimir Mosers uppgift som "tolk".

3. Ett missionsarbete i växt och i motgång

Det är redan mer än elva år sedan jag besökte Moldavien för första gången. Det var hösten 1999. Då var det bara *en* luthersk församling, i Tiraspol. Vi samlades i ett privat-hem till möten förmiddag och kväll. Ekonomin i Moldavien, och särskilt i Transnistrien, var eländig. För att spara på allmänna medel var det ström bara några timmar om dagen, och bara i några stadsdelar åt gången. Vi hade därför flera av mötena bara i ljuset av några stearinljus. Det fanns inte vatten i varmvattenskranen, och inte heller värme i elementen. Likväl var mötet med den lutherska församlingen i Tiraspol en positiv upplevelse. Det var en lyssnande hjord. Det var människor i alla åldrar, från små barn till äldre män och kvinnor. Efter predikningarna gavs det tillfälle till frågor, och med hjälp av någon som kunde litet tyska, var det möjligt att få till ett litet samtal. Flera kom med djupt personliga frågor, och jag fick ett gott intryck av det andliga livet hos flera av medlemmarna, icke minst hos de unga.

Vad har då hänt under dessa 11 år?

På det politiska området har den kommunistiske presidenten i Transnistrien mer och mer övertagit all makt personligen. Han har placerat sina egna familjemedlemmar på viktiga poster, och gynnar i första hand sig själv. Det finns inte någon verklig demokrati eller någon öppen opposition. Styret omtalas i internationella

sammanhang som en statlig mafia. Transnistrien har, med stöd från Ryssland, mer och mer kapat alla band med Moldavien, som å sin sida mer och mer vänder sig mot Rumänien.

Den andra maktfaktorn i Transnistrien är den enskilda firman Sheriff, som i praktiken närmast har monopol på en rad verksamheter. Rysk mafia har stora intressen i bolaget, och bolaget sysslar av allt att döma med en stor del ljusskygga transaktioner, penningtvätt m.m. i skydd av sin övriga verksamhet. Hursomhelst är resultatet att det har dykt upp flera moderna butiker i Tiraspol, restauranger, kasino o.s.v. Man hittar i stort sett detsamma som i andra europeiska städer, och det saknas inte heller rika människor i fina bilar. Det är svårt att hitta någon annan rimlig förklaring till denna rikedom än att anta att det finns en stor svart ekonomi i landet. För den vanlige mannen och den vanliga kvinnan har det däremot inte hänt så mycket under samma tid. Arbetslösheten är fortfarande lika stor, och många får kämpa med att få det hela att gå ihop. Icke minst har de äldre och sjuka det besvärligt.

Hur är det då med utvecklingen i den lutherska kyrkan?

Flera av stöttepelarna i församlingen i Tiraspol har lämnat landet, de flesta till Tyskland och några till Ryssland. Där är de ekonomiska utsikterna bättre. De yngsta och resursstarkas-

te utvandrar om de kan. Det kan vi knappast klandra dem för, med tanke på den tröstlösa politiska och ekonomiska situationen i Transnistrien. Alla som kan dokumentera att de är av tysk härkomst får komma till Tyskland. Annars kan de som har ryskt pass, och det har de flesta, söka arbete i Ryssland. Därför är det inte så många kvar av den församling jag mötte i Tiraspol första gången. Några är döda, några har lämnat landet, men det har också kommit nya, både unga och medelålders. Flera av dem, som utvandrat, särskilt till Tyskland, hittar sin plats i lutherska församlingar där, och de sänder gärna litet hjälp till familj och vänner som är kvar i Moldavien. Den ursprungliga församlingen i Tiraspol präglades i stor grad av personer med en kristen familjebakgrund. Dessa är det nu färre av. De som har kommit till under de senaste åren har inte samma bakgrund, och är mer främmande för kristen kunskap samt kristen sed och kristet skick. För Vladimir Moser, som har haft ansvar för förkunnelse och undervisning, har det nog varit tungt att uppleva att stöttelelare och betydelsefulla församlingsmedlemmar gång på gång utvandrar. Senast för ett par år sedan flyttade en trofast medarbetare, som hade hjälpt till med förkunnelse och evangelisering, transport och hjälpsändningar. Han hade fått uppehållstillstånd i USA, och flyttade dit med familjen.

Men det har också startats nytt arbete i flera andra städer i Moldavien, både i väst och i öst. I Moldaviens

huvudstad Chisinău hölls de första mötena i en lärosal på universitetet, sedan i ett privathem, men nu hålles mötena i en nedsliten, men fullt användbar kulturlokal mitt i centrum. Också här har det skett förändringar i församlingen. Betydelsefulla medlemmar från den första tiden har lämnat landet. Nya har kommit till. Den fasta kärnan är några äldre kvinnor, samt ett par äldre män, som nog mest kommer för att ta del i psalmsången. En av församlingens egna har studerat teologi i Novosibirsk i Ryssland. Hoppet var att han skulle komma tillbaka och ta ansvar för församlingen. Men studievistelsen i Sibirien har slitit på familjebanden. Nu är han frånskild, och hustrun har gift om sig under det senaste året. Själv har han stannat i Ryssland, utan att lämna så många upplysningar om sin egen situation.

I norra Transnistrien finns det en livskraftig församling i Kamenka. Där har vi också haft möten i ett privathem och i en hyrd lokal i staden. Men med hjälp av medel från Nordisk Östmission har det köpts och renoverats ett hus, och det fungerar som kyrkolokal. Hjorden är inte så stor, och den har också sina besvärigheter, men den har visat en stor grad av trofasthet.

De senaste åren har Natalia och Vladimir Moser ivrat för att besöka nya byar, först och främst ställen med en luthersk historia, såsom Kolosovo och Karmanova, men också andra ställen där de har fått kontakt. Det har inte startats någon fast verksam-

het på dessa platser, men det har varit ett stort önskemål.

Den 24 november 2008 förändrades emellertid situationen totalt. Jag var den dagen på väg hem från ett besök i församlingarna i Moldavien. De körde mig till flygplatsen i Odessa tidigt på morgonen. Medan de var borta arresterades sonen Boris, och deras egen lägenhet undersöktes av polisen. När Natalia och Vladimir kom tillbaka från Odessa bar det med detsamma av till förhör, och de fick också veta att Boris arresterats. Telefon och persondator konfiskerades, och de saknade möjlighet att för ett tag få kontakt med omvärlden. När de fick tillbaka sakerna, fick de strängt besked om att ifall de berättade om det som skedde för sina kontakter, skulle det gå illa för dem.

Boris anklagades för ekonomiska oegentligheter. Han arbetade i den privata, maffiastyrda, firman Sheriff. Anklagelserna gick ut på att han hade fått pengar under bordet av utländska firmor, som han hade förmedlat köp ifrån. Detta har emellertid firmorna avvisat, och domstolen i Strasbourg har också förklarat hela anklagelsen mot Boris Moser som orättfärdig och att hela den rättsliga förföljelsen är utan grund.

Boris blev sittande i fängelse i 20 månader. Då han till slut blev lös-släppt, fick han order om att besöka polisen varje månad fem år framåt. Anklagelserna har inte tagits bort och hans beslagtagna pengar och böterna som familjen hade betalt, har icke återbetalats.

Advokater rådde hela familjen Moser att fly över gränsen till Moldavien, något som de gjorde sommaren 2010. Hela familjen var därför i en lägenhet som en missionsvän i Norge har köpt i Chisinău, då jag besökte Moldavien i fjol somras. Boris Moser har emellertid avråtts att stanna där, p.g.a. faran för att bli tagen och bortförd till Transnistrien av transnistrisk polis. Han for därför till Schweiz tidigt på hösten, och han har sökt asyl där. Jag kom precis hem från ett besök hos honom nu i onsdags. Han har det bra, och har fått läkarhjälp för de plågor han ådrog sig i fängelset. Han har nu hittat en god församling, som han regelbundet går på gudstjänst i. Nu varnas Natalia och Vladimir Moser för att vända tillbaka till Transnistrien. De är också försiktiga med att röra sig öppet i själva Moldavien, då människorättsadvokater inte anser det vara tryggt för dem där heller. Moser har ordinerat två församlingsmedlemmar i Tiraspol och i Kamenka till diakoner, och dessa håller gudstjänster regelmässigt i församlingarna, och läser upp Mosers predikningar. Jag fick besöka bägge församlingarna för två veckor sedan, och det verkade vara ett gott tillstånd i församlingarna, med god närvaro och en god ande.

Med stöd från både NÖ, Evangelisk Luthersk Samling och SÖ Smålands lutherska församling sände NLL ut en ungt svenskt äkta par som missionärer. Hustrun blev emellertid sjuk omedelbart efter ankomst till Chisinău. Mannen försökte resa ut igen

NORDISK ÖSTMISSION

ensam, men det blev för tungt för honom att vara ensam därute, med en sjuk hustru och ett litet barn hemma i Sverige. Vi beslutade därför under besöket i mars, att han skulle resa hem tills vidare. Vi får se om det kan bli utresa vid ett senare tillfälle.

Paulus skriver i 1 Kor. 16:9: *...eftersom en dörr står öppen för mig till ett stort och omfattande arbete. Jag har också många motståndare.* Personligen har jag upplevt det som om arbetet i Moldavien alltid går ett steg tillbaka för varje steg som tas framåt. Det är inte brist på besvärligheter och bekymmer. Men det skall inte skapa

missmod hos oss. För vi upplever att Gud arbetar och att det är en öppen dörr för evangeliet, stor och verksam som aposteln säger. Då skall vi inte förundras över att det samtidigt är motgång och besvärligheter. Det är där Gud arbetar, som djävulen också är verksam. Där Gud bygger upp något, söker den onde hela tiden att riva ned, stjäla, mörda och förstöra. Därför skall vi inte tappa modet, men i tillit och bön till Gud arbeta vidare, i hopp om att evangeliet kommer att bryta igenom och skapa trons frukt i nya människors hjärtan.

Övers. A.E.

*Sjukbesök i Chisinau.
Vladimir och Natalia
Moser jämte norske
Reidar Heian.*

Från Kamenka.

NORDISK ÖSTMISSIONS

verksamhetsberättelse för år 2010

Styrelsen för Nordisk Östmission lägger härmed fram sin årsberättelse för det 55:e verksamhetsåret. Med grund i Bibeln och bekännelseskriterierna och under bön om Guds ledning vill vi vara med om att sprida evangelium om Jesus Kristus bland östeuropeiska och asiatiska folk. NÖ har ingen anställd i Sverige, utan allt arbete i Sverige utförs av oavlönade och frivilliga. Det gäller styrelsearbete, insamlingsverksamhet och all övrig verksamhet.

Årsmötet 2010

Lördagen den 24 april hölls Nordisk Östmissions årsmöte i Stora Lundby kyrka och församlingshem Inledningsgudstjänsten förrättades av Chester Åhsberg. Marcus Söderberg berättade om mission i Moldavien och Jonas Nilsson framförde en hälsning från det inre av Finska viken. Avslutningsandakt hölls av Per-Åke Svensson. Litauens lutherske biskop hade inbjudits till årsmötet, men kunde tyvärr inte komma p.g.a. flygstopp orsakat av vulkanaska från Island (se under Litauen).

Val av styrelse

Mikael Larsson hade avböjt omval till styrelsen. I stället invaldes Elsie Alfredsson från Jörlanda. Omval skedde av Anders Olsson, Daniel Olander och Martin Wihlborg. Alla ledamöter väljs för en tid av tre år.

Som ordförande i NÖ för ett år omvalde årsmötet Martin Wihlborg.

Revisorer och ersättare

Per-Olof Sahlberg och Ingemar Larsson omvaldes som revisorer, och Ove Skåring som revisorsersättare.

Valberedning

Årsmötet utsåg Sigrid Fanikayode (sammankallande), Johan Nilsson och Irene Karlsson att ingå i valberedningen.

Styrelsen

Styrelsen har 2010-2011 bestått av Martin Wihlborg (ordförande), Per-Åke Svensson, (v ordförande), Anders Eliasson (kassör), Simeon Appell (sekreterare), Bert-Åke Samuelsson (vice sekreterare), Monica Olsson, Anders Olsson, Chester Åhsberg, Daniel Olander, Anna-Karin Niklasson, Elsie Alfredsson samt hedersledamoten Bengt Westholm. Styrelsen har under året haft 10 protokollförda sammanträden.

Tidskrift och hemsida

Nordisk Östmissions tidskrift har 2010 kommit ut med fyra nummer, alla i fyrfärg, med tillsammans 96 sidor. Tidskriften har sänts ut i knappt 3500 exemplar. Dessutom trycks ytterligare ett antal ex att användas i andra sammanhang. Bengt Westholm är ansvarig utgivare. Anders Eliasson och Simeon Appell har också ingått

i redaktionen. Tidningen har förutom sedvanliga betraktelser innehållit information om vårt arbete, våra mottagarländer och annat med anknytning till missionen. En artikel om NÖ:s grundare K von Koch tillkom som en följd av att ett av hans barnbarn besökt vår hemsida på nätet. Hemsidan sköts av Mikael Larsson. Adressen är www.nordiskostmission.se.

VERKSAMHETEN

UKRAINA

CHARKIV MED OMNEJD

NÖ samarbetar med Himmelsfärdsförsamlingen i Charkiv. Pastor Svjatoslav Fechtel har ersatts av pastor Schmechel som ansvarig för församlingen. Denne ansvarar också för församlingar i Losova, Poltava samt Krementjuk. NÖ har fortsatt att ge församlingen ekonomiskt stöd till dess arbete. Nikolaj Herasymtjuks missionsarbete på ett blindskolehem stöds av NÖ. Församlingen i Losova har fått bidrag till församlingens drift.

Pastorn avlönas av kyrkosamfundet DELKU. NÖ har dock anslagit ett årsbidrag till kyrkans prästlönefond. Styrelsemedlemmarna Anders Olsson, Chester Åhsberg och Bengt Westholm besökte vid sin ukraina-resa också Charkiv och Poltava.

Kontakterna med DELKU har också inneburit samarbete med Alexander Gross, som förestår en lägergård i Petrodolina. NÖ anslog medel att täcka kostnader för deltagare från det ukrainska Bessarabien vid ett av dessa läger.

UKRAINAS EVANGELISK-LUTHERSKA KYRKOSYNOD (BRÖDRAFÖRSAMLINGARNA)

NÖ har fortsatt sitt samarbete med brödraförsamlingarna i södra Ukraina (sammanslutna i SELKU), ledda av biskop Viktor Gräfenstein.

SELKU:s stiftelse Tabitha var mottagare av en transport i påsktid. I jultid bidrog NÖ till att en julkampanj för barn kunde genomföras.

Ett diakonalt projekt i Savranj, bland arbetslösa ungdomar har fått NÖ:s stöd. Arbetet leds av pastor Oleg Sjevtjenko.

SELKU har ett seminarium som färdigställts under året. Bengt Westholm och Chester Åhsberg var med på invigningen den 21 augusti 2010. Gennadij Miller, företagare och församlingsordförande i Mykolajiv, har ett lån hos NÖ för sin verkstad. Lånet amorteras regelbundet enligt gjord överenskommelse.

Stöd har lämnats till inköp av bil för en av de bägge församlingarna i Mykolajiv. Den andra har fått pengar till sin kyrkobyggnad.

KIEV

Barnens ambassad under ledning av Mirjam och Boas Adolphi som arbetar med att hjälpa gatubarn m.m., har vid upprepade tillfällen fått bidrag. Bl a har stöd utgått för hjälp bland hemlösa. Även i år har vi betalat ett sommarläger för barnen. Förutom detta har Barnens ambassad också fått hjälp med ett nytt värmesystem i "Vännernas hus".

NÖ upprätthåller kontakter med Ukrainska lutherska kyrkan och

dess biskop Vjatjeslav Horpyntjuk. Denna kyrka besöktes under de tre styrelseledamöternas ukrainaresa, och den stod som mottagare för en hjälptransport.

Hjälptransporter

NÖ samlar in en mängd begagnade kläder, hjälpmedel mm vid en lokal i närheten av Solberga kyrka. Detta arbete utförs av våra trogna medarbetare i Solbergatrakten. I ledningen för detta arbete står Elsie Alfredsson (insamlingen) samt Anders och Barbro Anell, som också står för administration av transporter. Under året har en transport sänts till Odessa och en till Kiev.

LETTLAND

Magnus Olsson, pastor i Lettlands evangelisk-lutherska kyrka, är NÖ:s man i Lettland. Han är kyrkoherde i Limbazi. NÖ ger ett lönebidrag till den lutherska kyrkan centralt, f.v.b. till Magnus. Församlingen i Limbazi har ordnat ett soppkök, och NÖ bidrog med penningmedel till detta.

Baltichjälpen i Jämtland, som samarbetar med Magnus Olsson får ekonomiskt stöd.

Förutom egna bidrag, har NÖ också hjälpt till med att förmedla kollektor till Lettland.

LHF i Lettland har givit ut "Bröd för dagen" av C Fr Wislöff med hjälp av NÖ. Dessutom har förlaget fått pengar till utgivningen av Leif Andersens bok "Gud, varför sover du?".

Den förra året omnämnda mindre kyrkogeln kommer, p.g.a. ändrade

planer, att hamna i Lettland i stället för i Ukraina. Två kyrkomusiker är villiga att bygga upp orgeln i Lettland. Lettiska ungdomars deltagande i organisationen Corpus Christi läger i Varberg underlättades genom ett penningbidrag från NÖ.

RUMÄNIEN

Samarbetet med Dansk Balkanmission har fortsatt med stöd till gatubarnshem i Cluj-Napoca (ett tvåårsprojekt från NÖ:s sida, maj 2009-april 2011).

RYSSLAND

NÖ har genom Jonas Nilsson kontakt med ev. luth. kristna på Kronstadt. Stödet till kateket Ziatikov avslutades under början av året. I framtiden är det avsikten att den lutherska församlingen i Terijoki (Zelenogorsk) skall utföra arbete på Kronstadt genom två diakoner.

Jonas har besökt Ryssland fyra gånger under året på uppdrag av NÖ.

NÖ har finansierat en ny upplaga av Bo Giertz' "Stengrunden" samt utgivningen av "Den stora lögnen och den stora sanningen" på ryska. Översättare är Valerij Volodin. Bokförläggare är Alexander Andrjuskin, och hans förlag har också fått tackning för fraktkostnader. Böcker har även kunnat skickas till rysktalande i länder som Ukraina, Moldavien och Lettland.

Vårt anslag till bibelöversättningsarbetet inom Institutet för bibelöversättning har även i år gått till den ängsmariska översättningen.

Ett diakonalt anslag till den Ingermanländska kyrkan gick till ett skorstensbygge vid ett vårdhem.

Martin Wihlborg och Anders Eliason besökte S:t Petersburg med omnejd tillsammans med Jonas Nilsson under några dagar vid allhelgonatid, för att sammanträffa med biskop Kuukaupi och andra ryssar som NÖ samarbetar med.

LITAUEN

Under året fortsatte samarbetet med den evangelisk-lutherska kyrkan i Litauen, vilken leds av biskop Mindaugas Sabutis. Biskopen kom på besök till Sverige under november 2010, och framträdde i Hyssna, Solberga och på församlingsfakulteten i Göteborg. Förra årets beviljade anslag till kyrkan gällde ett brutet räkenskapsår. Avsikten är att vårt samarbete med denna kyrka skall fortsätta, också när det gäller deras mission i Vitryssland.

MOLDAVIEN

NÖ samarbetar med den lutherska kyrkan i republiken Moldavien (Moldova och Transnistrien) och med Norsk Luthersk Lekmannsmission (NLL). Kyrkan leds av pastor Vladimir Moser, som numera vistas i den västra delen av Moldavien. Marcus Söderberg har av NLL sänts ut som missionär i Moldavien. Även NÖ står bakom Marcus' missionsarbete, och Anders Olsson företrädde NÖ vid missionärsavskiljningen. NÖ har anslagit medel till missionsarbetet i landet.

IRAN

Stöd till kristna radiosändningar på farsi är en del av NÖ:s arbete för asiatiska folk. Vidare understöds en person som är verksam i landet.

MONGOLIET

NÖ har givit stöd till ett kyrkobygge i Mongoliet, i Ulaanbaatar. Församlingen leds av pastor Puje.

ÖVRIGT

BIDRAG TILL UTBILDNING

Församlingsfakulteten i Göteborg har fått bidrag. En kommande volontärresa till Ukraina för Bibelskola Göteborg har planerats under hösten.

ESTLAND

Christian Braw har hållit teologiska föreläsningar i Estland. NÖ bekostade hans resa.

VITRYSSLAND

En del av det lån som NÖ givit till projekt i Vitryssland har amorterats. Ett projekt med hyrd gudstjänstlokal i Orsja har ännu ej förverkligats eftersom församlingen ej har hittat någon lokal.

PROJEKT HANNA

Radiomissionsarbetet inom projekt Hanna i Ukraina har fått fortsatta bidrag. Hannaprojektet vänder sig särskilt till utnyttjade kvinnor, som det finns många av i Ukraina.

EKONOMI

För NÖ:s ekonomi hänvisas till bokslutet. Vi vill bara påpeka att våra aktier i Ericsson, som en gång erhöles

NORDISK ÖSTMISSION

som gåva, nu redovisas med marknadsvärdet. Under året har vi fått tre stora arv (efter Karl Erik Karlsson, Doris Hallberg och Greta Persson). Tack vare dessa och alla övriga gåvor från våra trogna gåvogivare har vi förmånen av att ha en stabil ekonomi. Vi vill tacka för alla små och stora gåvor som vi har fått. Detta har varit extra viktigt under ett år när världen fortfarande varit påverkad av

finanskrisen. Det förtroende vi har hos våra givare har varit oerhört betydelsefullt för arbetet.

NÖ har även detta år fått verka med Herrens välsignelse och under hans beskydd. Detta är vi tacksamma för. Även i fortsättningen önskar vi få tjäna Herren och åtnjuta våra understödjares förtroende genom gåvor och förböner.

Karta över Litauen.

Efter ett långvarigt Sovjetvälde återstod bara en ruin av den lutherska kyrkan i Litauen.

När Litauen blev fritt kunde man återigen bygga upp kyrkan och kyrkorna.

Litauiskt ungdomsläger i kyrkan.

En vinterresa till Ukraina

Nedanstående artikel har vi fått från Viktor Gräfenstein. Det gäller några som varit på resa från Tyskland till Ukraina.

Tre år i följd har vi vågat oss på en vinterresa till Ukraina. Vi har önskat det och Gud har gjort det möjligt.

Den 23 december 2010 gav vi oss iväg från Tyskland, en grupp om 16 deltagare. Den 24, kl 11 på kvällen, var vi framme vid målet: Odessa. Redan nästa morgon besökte vi vårt första barnhem i Savranj. Två bröder från Ryssland anslöt sig till vår grupp. Tillsammans med dem uppsökte vi barnhem, sjukhus och anstalter för barn i städerna Jalta, Krasnaperekopsk, Nova Kachovka, Nikolajev, Armjansk, Savranj, Arzis, Pervomajsk, Tarutino m. fl.

Sammanlagt kunde vi dela ut omkring 2000 gåvor och julklappar. Gruppen hade köpt och packat in alltsammans.

Till varje arrangemang hörde det en barnanpassad predikan. Vi ställde en rad frågor till barnen för att anknyta till Kristi födelse. Barnen besvarade alla frågor med entusiasm. I en by utanför Savranj var borgmästaren själv med. Hon tackade oss för gåvorna och vår kärlek till barnen.

Just det här året hade vi en nyhet på vårt program: vi berättade om julens händelser i form av en sketch. Både barn och vuxna lyssnade med stort intresse. Till programmet hörde

också julsånger. Barnen sjöng gärna med.

För att lätta upp stämningen och bekanta oss med barnen ställde vi mycket frågor; omvänt också de till oss.

Julklapparna blev mycket väl mottagna. Det gladdde oss att se hur barnens ögon lyste.

Ingen av deltagarna i resan ångrade att han/hon fattat mod att göra en resa, mitt i juletid dessutom, till ett land utan lyx och överflöd som hos oss. Nej, sådant blev oviktigt. Våra uppgifter gentemot barnen blev till glädje, inte besvär.

Gruppen vill hjärtligt tacka församlingarna som har bidragit till att genomföra en aktion som den här. Särskilt tackar vi alla som har följt oss med sina böner. Gud har välsignat vår resa och låtit oss erfara hans välsignelse. Att skiljas från våra nya vänner var svårt och det kostade stundom tårar.

Fortsätt att bedja för de här barnen! Bed att de måtte ta till sig av den goda sådden så att de inte vänder sig bort från Jesu kärlek utan tar emot honom som sin Frälsare och Förlossare!

N. Abliganz, på gruppens vägnar.
Övers **K.H. Stjernevi**

Friluftsgudstjänst på Kronstadt

31 juni 2011 kl 16

Kyrkoherde Alexander Kodriatsof, diakonerna Michael Savikin och Aleksej Belaåsof, pastor Jonas Nilsson.

Möjlighet till gemensam bussresa från Finland:

Åbo morgonen den 28 juni.

Välkomna! Jonas Nilsson, 076 0631549, andrew.x@webaid.se

Att vara brobyggare

På åttonde dagen av missionsresan

Från Alexander Gross och DELKU i Ukraina kommer nedanstående artikel, från början införd på engelska i "Concord". Vi tar med den som ett exempel på vad man gör inom ungdomsarbetet i DELKU (Gloria). På missionsresans åttonde dag nådde man fram till Zmijivka vid Dnjepr.

Zmijivka är ett säreget samhälle. När man står bredvid kyrkan alldeles vid stranden av floden Dnjepr känner man något särskilt. Det finns en vacker luthersk kyrka i Zmijivka, som återställdes på 1990-talet. Det fanns också en mycket verksam pastor, Ulrich Zenker, som ordnade en kör, en söndagsskola och ett kristet läger. Nu har Zmijivka ingen pastor, och dessutom har projektet "lutherska lantbruket" förlorat sin styrka och produktivitet.

Zmijivka består av fyra byar. Förhållandet dem emellan är inte särskilt vänskapligt. Särskilt gäller det barn och unga. Vi var inbjudna till den del av byn där folk hyser agg mot lutherska kyrkan. Vår uppgift var att vara brobyggare. Tidigare missionsresor har haft med sig gåvor till barnen,

men vi hade inga, utan bara vårt program. Men skolan skickade alla klasserna, från ettan till elvan, för att delta i programmet. Vi vet inte orsaken, men det var en trevlig överraskning för oss. Omkring 160 elever, några lärare samt några medlemmar i den lutherska församlingen var närvarande under programmet.

Hela programmet var brobyggande. Strax började eleverna i fem-sex klasser att delta aktivt, till deras lärares stora förvåning. De äldre eleverna sjöng inte tillsammans med oss, men vi gladdes över att de var tysta under predikan, och de flesta barnen lyssnade. Då förklarades det att elever gillar att skratta åt varandra på den här skolan. Därför är många barn bara rädda för att framstå såsom annorlunda än andra. Men vi var tacksamma

för möjligheten att tala om Gud med folk i den skolan och att hjälpa dem att bygga en gemenskap. Efter programmet inbjöds vi att återkomma, kanske om ett år igen, när vi samlar vårt lag igen för en missionsresa.

Vi tackar Zmijivka församling och Nina Knutas, församlingens ordförande, samt föräldrarna till Kolja och Jenja Donetsk för gästfrihet och föda.

Övers. A.E.

Anm. DELKU= Ukrainas tyska evangelisk lutherska kyrka, ett av tre större lutherska sammanhang i Ukraina. En av byarna i samhället Zmijivka har traditionellt kallats Gammalsvenskby, och en annan Schlangendorf (därav Zmijivka; zmijiv=orm), byar som härstammar från nybyggartiden från 1782 och framåt. Pastoratet är nu alltså vakant, men efter Zenker var Eduard Löffler pastor en tid. Ovan nämnda kyrka är den i Schlangendorf. Se t.ex. NÖ 4/2004, 3/2008 och 3/2010.

Volontärer i södra Ukraina

Bibelskola Göteborgs och NÖ:s resa till Ukraina

Inledning av Marjareetta:

Den första måndagen i april började vi i Bibelskola Göteborg vår elvdagarsresa till Ukraina. Vi var åtta stycken kvinnor i olika åldrar samt vår lärare Roland Gustafsson och reseledaren Anders Olsson från Nordisk Östmission. Det fanns spänning i luften. Vi var ivriga att få åka iväg och se hurdant livet är i Östeuropa. Ingen visste vad som väntade där framme, men vi hade förväntningar: vi skulle besöka sex olika skolor och möjligtvis några barnhem, vi skulle leka med barn och ha några gåvor till dem, vi skulle njuta av våren och värmen vid Svarta havet osv. Alla hade lite olika tankar om resan men ett var ändå gemensamt: vi skulle få vila i Guds förberedda gärningar. Ingen visste då vad det skulle innebära. Vi kom tryggt fram till Odessa,

Ukraina och märkte att oavsett den påbörjade grönskan var det kallt i luften. Och så var det under hela resan – borträknat några undantag. På vägen från flygplatsen till vår övernattningsplats i Nikolajev (ukrainska: Mykolajiv; ungefär tre timmar från Odessa) fick vi frågan angående vårt program i skolorna. Det blev tyst. Vi hade inte förberett något program och skolbesöken skulle börja nästa morgon. Bilresan gick glatt och snabbt när vi började öva olika sånger och planera en del annat inför besöken. Det blev sist och slutligen tolv besök under första veckan: internatskolor för föräldralösa barn och ungdomar, internat för utvecklingsstörda män, barnhem, universitet, yrkesskola, hem för kriminella pojkar osv. På alla platser fick vi inte prata om Jesus och Gud men vi fick sjunga och förklara

orden i sångerna. Så lyckligtvis fick vi frambära budskapet om vår Fräl-sare ändå. Vi fick verkligen uppleva vad det betyder att gå i Guds förbe-redda gärningar. Vi fick ge mycket och vi fick väldigt mycket tillbaka. Nu kommer var och en av oss att skriva sin egen hälsning från resan:

Gunilla Persson:

Jag tänker med tacksamhet tillbaka på vår värdfamilj, Gennadij, Nata-sja och Bogdan Miller och det kär-leksfulla arbete de utför. Gennadij, församlingsledare för "Endräkt" i Mykolajiv, ständigt på språng eller talande i telefon för att ordna mö-ten. Han inledde oftast våra besök på olika internatskolor med bön och var som en fadersgestalt för många barn och ungdomar. Natasja, kvinnan bakom allt som arbetade i det tysta och försåg oss med god och vällagad mat. Sonen Bogdan, vår tolk, allt i allo och skicklig chaufför som kry-sade oss fram på dåliga vägar.

Ett möte som berörde mig var mö-tet med de utvecklingsstörda män-nen på ett hem långt ute på landet. (Själv blev jag förflyttad i mina tan-ka tillbaka till ett mentalsjukhus där jag arbetade i början av 60-talet). Hit kommer Gennadij och Bogdan en gång i månaden och det märktes att besöket var välkommet. Intresset för vårt framträdande var stort och efteråt ville många komma fram och prata med oss. Det var svårt för Bog-dan att hinna med att tolka, men vi lyssnade och för många var det till-räckligt. I denna utifrån sett torftiga

miljö upplevde jag en varm atmosfär och att Gud älskar alla oberoende av intellekt och utseende.

Nadja Hannon:

Undervisningsministeriet i Nikolajev rekommenderade oss att besöka ett barnhem. Det var en grupp på c:a 15 barn i åldrarna 2-6 år. Till vår förvå-ning fick vi veta att här fick vi inte tala om Jesus och framföra vårt bud-skap, men sjunga fick vi göra.

Vi blev hänvisade till ett ljusst och rymligt rum. Golvet var täckt med mattor och de hade ställt små sto-lar till barnen i rad. Vi presenterade oss och talade om för barnen att vi kommer från ett land långt härifrån som heter Sverige. Vi berättade att vi skulle sjunga för dem och genast så ville en femårig pojke sjunga för oss. Hans sång handlade om våren och blommor. Vi framförde vårt program med gitarr och rörelsesånger. Barnen tyckte väldigt mycket om det. Efteråt delades vi upp i små grupper och följde med barnen till olika lekrum, i min grupp var 4 barn, 3 pojkar och en flicka. Jag lekte med flickan en lång stund, sedan flyttade vi till ett annat rum som hade klätterställning och rutschkana. Medan vi lekte gjorde flickan plötsligt korstecknet. Jag blev paff och trodde att jag såg i syne, och gjorde inte så stort väsen av det. Sedan tog vi adjö av barnen med långa kramar och tackade och åkte iväg. På hemvägen berättade jag om den lilla flickan för resten av gruppen och Marjareetta säger: att hon också såg flickan göra korstecknet!

Är det inte märkligt, eller låt säga underbart, trots stängda dörrar så öppnar Gud sin dörr och arbetar på sitt särskilda sätt med människor. Här var det stängt för de oskyldiga barnen, så öppnade han sin dörr till sitt rike. Här talade han till oss genom den lilla flickan, jag tycker att det var ett under. Tack gode Gud för att du är så underbar!

Marjareetta Laato:

Vårt program innehöll olika sånger som berättade om Guds storhet, Hans kärlek till oss samt om Jesus som vår kung. Några av sångerna var med rörelser och dem sjöng vi speciellt med yngre barn. Sanni hade en gitarr med sig och hon ackompanjerade oss ofta. Dessutom innehöll programmet olika slags tal, bl.a. vittnesbörd om hur Gud är med oss i både glädje och sorg och en bibelberättelse om Abraham och Isak. Med hjälp av olika färger berättade vi om bönen och evangeliets kärna om att syndaren blir frälst av nåd genom tron på Jesus Kristus. Vi varierade programmet beroende på hur mycket tid vi hade och hur gamla barnen och ungdomarna var. Efter programmet i en internatskola för rörelsehindrade pojkar kom en ung pojke till mig, pekade på mitt korssmycke och frågade om jag har ett till att ge honom. Jag blev berörd. Det hade varit så fint att kunna ge ett kors till den pojken men jag hade inget. Bogdan, vår tolk, lovade ordna saken när de nästa gång besöker skolan. Korssmycket är bara en symbol men det är symbol om den största

saken här på jorden: om Guds stora kärlek som uppenbarade sig i Hans enfödde Son som kom till världen för att frälsa oss, dog på korset för våra synder, uppstod från de döda, lever evigt och ger evigt liv också till oss.

Sanni Nurmi:

När jag hörde att vi skulle göra en volontärresa till Ukraina blev jag lite besviken. I våras åkte Bibelskola Göteborg till Israel och sen fick jag höra att Bibelskolan ska dit igen nästa vår. ”O gode Gud, varför ska vi till Ukraina? Varför får jag inte resa till Ditt heliga land?” tänkte jag ofta. Men samtidigt visste jag att Gud hade bättre planer för oss. Fast Gud använde var och en av oss på många olika sätt under resan, hade vi alla samma uppgift: att visa att Guds underbara kärlek inte är beroende av människans hälsa, utseende, levnadsstandard eller sociala anseende. Det här fick vi uppleva väldigt starkt i ett barnhem. Barnhemmet var för döva och stumma barn vars föräldrar hade så mycket problem med alkohol och narkotika att de inte kunde ta hand om dem. Föräldrarnas alkoholproblem var också en orsak till barnens dövhet. När vi sjöng ”Gud är god”, en sång med rörelser, hände något som jag aldrig kan glömma: Sången ändades med orden: ”Han (Gud) älskar oss” och sen började vi krama barnen. Först var de lite förvånade men sen började de krama oss tillbaka och snart ville alla få kramar! Till mig berättade det om deras enorma behov och

längtan att älska och bli älskad. Våra kramar var oerhört viktiga för dem! Den här resan förändrade någonting i mitt liv. Jag fick uppleva hur Jesus ger oss kraft och mod att berätta om Honom även om vi har sorg eller är rädda för människors reaktion. Nu är jag färdig att säga till Gud: ”Här är jag, sänd mig!” (Jes 6:8) Därför kan jag säga att den här resan var en riktig ”point of no return” i mitt liv!

Klassföreståndaren:

Roland Gustafsson, klassföreståndare på Bibelskola Göteborg, vill redogöra för några observationer beträffande det kyrkliga landskapet. I Ukraina finns åtminstone tre lutherska kyrkor – i samband med resan knöts kontakter med två av dem:

1) Ukrainas tyska evangelisk-lutherska kyrka (DELKU), med nära relationer till den evangelisk-lutherska kyrkan i Bayern (ELKB). Vi besökte två vackra, relativt nyrenoverade kyrkor – centralt belägna i såväl Mykolajiv som Odessa – och fick värdefulla samtal med pastor Andreas Hamburg. En intressant kontakt knöts med pastor Alexander Gross, som leder ett evangelisations- och bibelskoleprojekt i Petrodolina, c:a 30 km utanför Odessa. Vid hans sida finns faktiskt en norsk missionär, Ole Magnus Breivold, utsänd av Normisjon.

2) Synoden för den evangelisk-lutherska kyrkan i Ukraina (SELKU), med kontakter i Kanada och USA, *Lutheran Church–Canada* (LCC) och *Lutheran Church–Missouri Sy-*

nod (LCMS). Vi firade gudstjänst tillsammans med församlingen i Mykolajiv, där Gennadij Miller med familj utförde ett viktigt evangeliserande och diakonalt arbete.

Vi besökte även Concordia-seminariet i Usatovo, beläget i utkanten av Odessa. Pastorn och läraren Oleg Sjevtjenko introducerade de fem teologistudenterna, en av dem från den evangelisk-lutherska kyrkan i republiken Moldavien (ELCRM). Gästföreläsaren, pastor Matthew Heise (LCMS), undervisade engagerat om rysk kyrkohistoria, med betoning på lutherska sammanhang.

3) Dessutom finns den Ukrainska lutherska kyrkan (ULC), med kontakter till Wisconsinsynoden i USA (WELS).

Majoriteten av befolkningen tillhör någon av de tre ukrainska ortodoxa kyrkorna, för de flesta enbart ett nominellt medlemskap. C:a 8% av befolkningen är knuten till katolska kyrkor, medan protestanterna uppgår till c:a 2%. Evangelisk-lutherska sammanhang är m.a.o. marginella – men på intet sätt obetydliga.

Viktoria Andersson:

Det finns mycket man kan säga om Ukraina, ukrainare och om den resan vi gjorde den 4-14 april, men jag ska försöka att begränsa mig och berätta om några saker som jag personligen har fått med mig från resan.

Första intrycket av Ukraina var att det var smutsigt och nedgången. Jag såg människor leva under sådana

förhållanden som man sällan skulle se i Sverige. På något sätt fick det mig att betrakta mitt eget liv med tacksamhet över allt jag har, såsom tak över huvudet, en riktig toalett att sitta på, toapapper, hela och oftast vällyktade kläder att trä på mig, en bra skolgång. Jag har mycket att vara tacksam över, men till skillnad från i Sverige så fick vi, bibelskolan, tillåtelse att åka runt till några skolor och tala och sjunga med barnen och ungdomarna om Jesus. Skulle det hända i Sverige? Jag har svårt att tro det. I Ukraina verkade det som om det vi sa tacksamt mottogs. Ett speciellt minne är från ett universitet i Nikolajev där eleverna förmodligen hade förväntat sig att vi skulle tala om vårt arbete med barnen på skolorna, men att de istället möttes av en hop svenskar som vittnade om Jesus. Ganska lustig situation, men efteråt fick vi höra att mötet var uppskattat. Tänk att få stå i ett främmande land inför främmande människor och tala om Jesus, jag visste inte att resan skulle bli så bra som den blev och att den skulle komma att kännas så betydelsefull. Gud använde oss. Jag tror att jag talar för många av oss som var med på resan när jag säger att det var en resa att minnas. Tack Bibelskola Göteborg, FFG och Nordisk Östmission för allt stöd och för de förböner som vi fått. ”*Om Gud är för oss, vem kan då vara mot oss?*”

Tina Enlund:

Fredagen den 8.4 åkte vi på förmiddagen till universitetet i Nikolajev.

Utbildningsministern, som vi hade träffat tidigare i veckan, hade inbjudit oss dit för att få ta del av de ukrainska studenternas volontärarbeten inom olika ämnen. Vi fick även möjlighet att berätta om varför vi var i Ukraina. Vi sjöng några sånger och berättade var och en något om bibelskolan, vad den går ut på och vad den har betytt för oss. Det var en avslappnad atmosfär och framförandet gick bra. Efteråt fick vi veta av vår tolk att man egentligen inte får evangelisera på universitetet. Men Gud var god och välsignade timmarna där. I efterhand ser man hur dörrarna hade öppnats och att allting var förberett av någon Annan. Efteråt berättade studerandena om sina volontärarbeten, i anslutning till sina studier, på olika barnhem i området. Det var intressant att få se vad de hade åstadkommit i form av program och aktiviteter för en massa barn, och vi uppmunttrade dem att fortsätta det fina arbetet. Det var givande att få möta människor i sin egen ålder och få se en skynt av deras liv. Tolken berättade i minibussen efter besöket om vikten av att betona att vi behöver Jesus för ungdomarna, eftersom de anser att de lever ett bra liv. De försöker leva sina liv på ett bra sätt, gör ingenting ont, är inga syndare... Detta är ingenting som är förbehållet ukrainska ungdomar utan någonting vi alla behöver påminnas om, unga som gamla: Behovet av vår Frälsare varje dag. Utan Honom är vi syndare som aldrig kan bli rena. Vilket underbart budskap vi hade att komma med! Budskapet om

evangeliet som får tas emot av alla!
Det var verkligen glada nyheter.

Annika Ventin:

De sista dagarna av vår mycket givande resa fick vi tillbringa i Odessa. Där bodde vi på seminarieskolan i Usatovo, som ligger en bit utanför Odessa. Under dessa dagar fick vi delta i seminarium, bibelstudium och volleybollmatcher. Vi fick också bekanta oss med staden genom en guidad rundtur. Även dessa dagar fick vi möta många nya människor och vi blev väl mottagna och fick åter erfarad den Ukrainska gästfriheten.

Antonia Tobin:

En av platserna som vi fick besöka var ett fängelse/ungdomsanstalt för pojkar som de brukar besöka regelbundet. Den låg ute på en ö och för att komma ut dit var vi tvungna att hoppa ur bussen och gå ifall inte bron

skulle hålla när vi åkte över. Det var en klen bro, men den höll när bussen kördes över. Pojkarna som var i åldern 7-16 år lyssnade flitigt när vi sjöng och berättade om Jesus, och det var inget som var nytt för dem. Det var tragiskt att se så unga pojkar ha hamnat här, men man förstod att det var bra att de ändå hamnat på detta ställe. Här får de hjälp! De kan gå i skola och så får de lära sig praktiska saker som exempelvis att snickra. De hade också så att de kunde få medicinsk vård.

Vi avslutade vårt besök hos dem genom att spela fotboll vilket var mycket uppskattat av både dem och oss. De var många av pojkarna som kom fram till oss och gärna ville berätta saker. Några av dem hade lärt sig lite engelska. Man märkte tydligt hur de drogs till de äldre som om de sökte någon form av föräldragestalt. Det var tufft att märka hur lite kärlek

*Hjälptran-
sportsförrådet
i familjen
Millers loka-
ler. Foto:
Anders Olsson*

NORDISK ÖSTMISSION

de måste ha fått. Det var verkligen en fantastisk möjlighet vi fick genom att besöka dem. Gud öppnar dörrar! Det är nog inte i så många länder man skulle kunna göra något liknande. Några dagar senare var vi tillbaka igen och fick en guidad tur och vi hade även köpt med oss lite växter som de skulle få plantera eftersom de tidigare visat intresse för detta.

Jag fick en bra bild av denna plats och hoppas att den verkligen blir till hjälp för de unga pojkarna och jag hoppas att de kommer att fortsätta att ha kontakt med Gennadij Miller som jag tror gör ett mycket bra arbete där på olika sätt.

Medlemmarna i volontärresegruppen

*Från
universitetet.
Foto:
Antonia Tobin.*

Familjen Miller. Foto: Sanni Elina Nurmi.

*Kors med ikon i S:t Pauli
kyrka i Odessa.
Foto: Sanni Elina Nurmi.*

Bokslut 2010

Inkomster:

Gåvor, allmänna	872 469,01 kr
Kollekter och anslag	159 276,00 kr
Gåvor Ukraina	9 350,00 kr
Testamenten	1 308 633,32 kr
Sykretsgåvor	60 900,00 kr
Gåvor Ingermanland	50 000,00 kr
Räntor och utdelningar	36 382,58 kr
Aktievinst	302,91 kr
Sålda frimärken	1 000,00 kr
Egenbetalda resor	1 500,00 kr
Hedgefondränta	35 841,07 kr

Summa inkomster **2 535 654,89 kr**

Utgifter:

Porto för tidning, brev och betalningar	80 645,93 kr
Missionärlöner	131 685,76 kr
Resor och representation	56 213,16 kr
Radiomission m m Iran	92 328,60 kr
Projekt Hanna i Ukraina	22 582,00 kr
Bibelspridning	100 000,00 kr
Missionslitteratur	154 795,84 kr
Trycksaker: tidningen	70 025,00 kr
Aktienedskrivning	151 540,00 kr
Omkostnader	11 747,65 kr
Diverse	250,00 kr
Diverse, utbildning	50 000,00 kr
Ukraina, DELKU: Charkiv, Petrodolina mm	148 626,58 kr
Ukraina, Barnens ambassad	126 000,00 kr
Ukraina, transporter	88 103,00 kr
Ukraina, SELKU: Odessa mm	86 534,22 kr
Inköp av orgel till östland	5 000,00 kr
Ryssland: Ingermanland	28 732,83 kr
Vitryssland	5 910,00 kr
Mongoliet	60 068,80 kr
Lettland	68 111,00 kr
Baltikum	12 000,00 kr
Rumänien	67 116,48 kr
Moldavien	25 000,00 kr

Summa utgifter **1 643 016,85 kr**

Inkomster: 2 535 654,89 kr

Utgifter: -1 643 016,85 kr

Valutaväxling -20 996,84 kr

Årets resultat **871 641,19 kr**

NORDISK ÖSTMISSION

Tillgångar och skulder 2010-12-31

			Skillnad
S E B	176 294,50 kr	492 554,54 kr	316 260,04 kr
Skandiabanken	199 536,50 kr	531 785,90 kr	332 249,40 kr
-dito fasträntekonto (kort)	200 000,00 kr	0,00 kr	-200 000,00 kr
Handelsbanken	241 963,75 kr	416 197,75 kr	174 234,00 kr
Sparbanken Alingsås	1 789,34 kr	13 605,34 kr	11 816,00 kr
-dito sparkonto	477 553,65 kr	501 978,11 kr	24 424,46 kr
Kontanter	1 900,00 kr	2 050,00 kr	150,00 kr
Skattekontot	12,00 kr	12,00 kr	0,00 kr
Plusgiro	146 833,73 kr	245 803,24 kr	98 969,51 kr
Nordea bankkonto	293 332,22 kr	502 830,59 kr	209 498,37 kr
<i>Summa bank + pg</i>	<i>1 739 215,69 kr</i>	<i>2 706 817,47 kr</i>	<i>967 601,78 kr</i>
Skandiabanken, fasträntek. (långt)	200 000,00 kr	0,00 kr	-200 000,00 kr
Stadshypotek, 2-årig obligation	237 798,00 kr	237 798,00 kr	0,00 kr
Stadshypotek, 5-årig obligation	100 000,00 kr	100 000,00 kr	0,00 kr
<i>Summa obligationer m m</i>	<i>537 798,00 kr</i>	<i>337 798,00 kr</i>	<i>-200 000,00 kr</i>
Fordran på Karki	117 722,00 kr	117 722,00 kr	0,00 kr
Fordran	124 470,00 kr	100 970,00 kr	-23 500,00 kr
Fordran avseende Vitryssland	60 000,00 kr	40 000,00 kr	-20 000,00 kr
Insamlingsskuld Lettland	-2 100,00 kr	-2 700,00 kr	-600,00 kr
<i>Summa fordringar och skulder</i>	<i>300 092,00 kr</i>	<i>255 992,00 kr</i>	<i>-44 100,00 kr</i>
Aktier Eriksson B	182 800,00 kr	31 260,00 kr	-151 540,00 kr
Aktier Monsanto	1 597,09 kr	0,00 kr	-1 597,09 kr
SEB Hedgefond	528 994,73 kr	564 835,80 kr	35 841,07 kr
SEB Världenfond	0,00 kr	25 479,08 kr	25 479,08 kr
SEB Penningmarknadsf	0,00 kr	144 307,02 kr	144 307,02 kr
SEB Obligationsfond flexibel	0,00 kr	25 000,00 kr	25 000,00 kr
Swedbank Robur, Kapitalinvest	3 087,30 kr	3 151,90 kr	64,60 kr
Swedbank Robur, Allemans V	177 186,27 kr	182 079,72 kr	4 893,45 kr
Swedbank Robur, Svensk likvid	303 707,21 kr	303 707,21 kr	0,00 kr
Swedbank Robur, Absolutavk R	24 183,62 kr	24 183,62 kr	0,00 kr
Nordea Allemansfond Alfa	49 263,68 kr	50 408,91 kr	1 145,23 kr
SPP Aktieindexfond Sverige	0,00 kr	15 152,85 kr	15 152,85 kr
Premieobligationer	0,00 kr	102 050,00 kr	102 050,00 kr
<i>Summa aktier och fonder</i>	<i>1 270 819,90 kr</i>	<i>1 471 616,11 kr</i>	<i>200 796,21 kr</i>
Summa kronor	3 847 925,59 kr	4 772 223,58 kr	924 297,99 kr
Deutsche Postbank, Giro	10 081,78 €	10 425,28 €	343,50 €
Deutsche Postbank, Festgeld	11 985,42 €	12 012,41 €	26,99 €
Fordran	15 000,00 €	8 750,00 €	-6 250,00 €
Kontanter	1,60 €	51,60 €	50,00 €
Summa euro	37 068,80 €	31 239,29 €	-5 829,51 €
Euro i kronor	334 835,06 kr	282 178,26 kr	-52 656,80 kr
EUR+SEK	4 182 760,65 kr	5 054 401,84 kr	871 641,19 kr

Som omräkningskurs SEK/EUR har använts: 9,033

Gåvoredovisning

JANUARI 2011

Gåvor	45.965:00 kr+ 100€
Kollekter	16.911:00
Summa	62.876:00 kr+ 100€

Kollekter JANUARI 2011

Stora Lundby 910, Uddevalla 390, Ytterby 391+878, Fardhems pastorat 160, Torestorp 1200, Tostared 5131+500, Göteborgs S:t Pauli 7351.

Begravningar JANUARI 2011

Lydia Birgersson, Ytterby, Lisa Säll, Vederslöv, Göte Nilsson, Örby, Verner Niklasson, Håлта, Allan Larsson, Ytterby, Ruth Karlsson, Västra Frölunda, Gunnar Samuelsson, Torp, Orust.

Hyllningar JANUARI 2011

Aina Pervik, Göteborg (100 år), Gerd Jacobsson, Kungälv, Per Gustafsson, Vislanda, Astrid Johansson, Solberga.

FEBRUARI 2011

Gåvor	52.855:00 kr+ 50 €
Kollekter	3.194:00
Summa	56.049:00 kr+ 50€

Kollekter februari 2011

S:t Hans (Landeryd) 922, Södra Åsarp 62, Ytterby 260, Östra Torsås 220, Loshult 1390, Fardhems pastorat 340.

Begravningar februari 2011

Lydia Birgersson, Ytterby, Arne Jonsson, Ödsmål, Greta Aronsson, Hultsfred, Margareta Okkels, Roager, Danmark, Ellen Liljander, Uddevalla, Astrid Olsson, Lane Ryr, S Myrtner, Marita Gillberg, Jörlanda, Agnetha

Petersson, Solberga, Torsten Söderberg, Hjo, Signe Eriksson, Lindberg, Lennart Johansson, Hultsfred, Åke Johansson, Lövånger, Gunilla Olsson, Jörlanda, Svea Karlsson, Göteborgs S:t Pauli.

MARS 2011

Gåvor	82.444:00 kr
Kollekter	6.138:00
Summa	88.582:00 kr

Kollekter MARS 2011

Västra Mark 3880, Lyse 354, Veinge 256, Solberga 600+571, Knislinge 581, Ytterby 206, Solberga 190.

Begravningar MARS 2011

Greta Aronsson, Hultsfred, Margareta Okkels, Karin Johansson, Holsljunga, John Salekärr, Uddevalla, Märta Johansson, Frillesås, Agnetha Petersson, Solberga, Åke Högström, Arvika Ö, Roland Engdahl, Förlanda.

Hyllningar MARS 2011

Josef Axelsson, Ytterby, Torborg Farkas Lindqvist, Uddevalla, Patricia Sköld, Varberg, Svea Andersson, Alvesta, Olle Madeland, Nybro, Ingeborg Olofsson, Västerstad/Långaröd.

Arbets-, missions och sykretsar första kvartalet 2011

Hishult 1000, Ödsmål, Brälanda 5000, Viskafors i Kinnarumma 400, Istorps pastorat 5000, Norrfors i Nordmaling 1500, Brälanda 1000, Göteborgs S:t Pauli 7000, Sättila 500, Gällstad och Södra Säm 3500, Kungälv 1000, Göteborg 1000, Norum 10000.

Sedan 1956

I år är det faktiskt 55 år sedan NÖ grundades. Vi är tacksamma för det förtroendekapital som vi har hos våra vänner och understödjare, vilket bl.a. har visat sig i att vi fått arv genom testamenten. Ibland är det små detaljer som gör det, t.ex. att vi har haft samma gironummer ända sedan 1956. Kanske även det är förtroendeskapande? Skulle du vilja läsa mer om vår historia får du titta i flera olika nummer, fr.a. jubileumsnumret 1/2006 (vi har ett lager med det). I det nummer du nu håller i handen kan man läsa om det som sades på vårt årsmöte, en hel del om Ukraina, samt hur vi förvaltar de pengar som ni skickar. Ett varmt tack för alla små och stora gåvor! Som tack får du vår tidning. Femtiolappen vi önskar är ett tecken på att du uppskattar den.

A E

Adressändringar meddelas kassören! **Nordisk Östmission, Fagerliden 6, 451 93 Uddevalla**

Nordisk Östmission har enligt sina stadgar målsättningen ”att verka för evangeliets spridande bland i första hand östeuropeiska men i mån av ekonomi och övriga resurser också bland asiatiska folk”. Nordisk Östmission deltar också i mån av möjlighet i ”materiell hjälpverksamhet bland ovanstående folk”.

Tidningen Nordisk Östmission utkommer med fyra nummer per år, i mars, juni, september och december.

Ordförande: Martin Wihlborg, Torsgatan 36, 431 38 Mölndal. Tel. 031-16 24 80,
e-post: martin.wihlborg@glocalnet.net

Kassör: Anders Eliasson, Fagerliden 6, 451 93 Uddevalla. Tel. 0522-64 21 86 dagtid,
Tel. 0522-66 42 00 kvällstid.

Ansvarig utgivare: Bengt Westholm, Guldringen 5, 426 52 Västra Frölunda.
Tel. 031-69 18 09

I redaktionen: Westholm, Eliasson samt Simeon Appell.

Hemsida: www.nordiskostmission.se

Vid insättning av minst 50:- på plusgiro 42 20 57-0 eller bankgiro 484-5350 får Ni vårt missionsblad 4 ggr om året.

ISSN 0345-8571

